

Sygn. akt VI U 307/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Dalewski

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2018r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: W. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 19 grudnia 2017r., znak:(...)

w sprawie: W. N.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę

1) zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 19 grudnia 2017r., znak: (...)w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. N. prawo do emerytury od dnia 28 grudnia 2017r.,

2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

VI U 307/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 grudnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu W. N. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2017 roku, poz. 1383) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury, wskazując, iż w warunkach szczególnych był zatrudniony w Zakładach (...) w K. również w okresach od 1 stycznia 1975 roku do 30 października 1975 roku, od 10 marca 1976 roku do 19 stycznia 1977 roku i od 7 lutego 1984 roku do 30 czerwca 1992 roku na stanowisku spęczacza.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto ZUS wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zatrudnienia w okresie przez niego wskazywanym bowiem w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych błędnie wskazano stanowisko pracy tj. spęczacz, nastawiacz spęczarek, które nie pokrywa się z załącznikiem nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony W. N. (ur. dnia (...)), dnia 8 grudnia 2017 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 26 lat, 3 miesięcy i 14 dni w tym w warunkach szczególnych od 1 listopada 1975 roku do 9 marca 1976 roku, od 20 stycznia 1977 roku do 20 kwietnia 1978 roku, od 10 marca 1980 roku do 6 lutego 1984 roku i od 10 lipca 1992 roku do 13 września 1992 roku (na stanowisku spawacza). Ubezpieczony nie pozostaje w zatrudnieniu, nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność, czy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych, czy taki charakter miało zatrudnienie ubezpieczonego we wskazywanym przez niego okresie w Zakładach (...) w K. na stanowisku spęczacza, nastawiacza spęczarek.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. N. w okresie od dnia 1 września 1972 roku do 30 września 1999 roku był zatrudniony w Zakładach (...) w K.. Początkowo ubezpieczony pracował jako uczeń szkoły przyzakładowej, a następnie od 1 lipca 1975 roku do 30 października 1975 roku na maszynach zwanych „spęczarkami”. Od tego momentu ubezpieczony zamiennie pracował jako spawacz gazowy lub na stanowisku spęczacza. Na stanowisku spęczacza pracował w okresach od 1 listopada 1975 roku do 9 marca 1976 roku, od 20 stycznia 1977 roku do 20 kwietnia 1978 roku, od 10 marca 1980 roku do 6 lutego 1984 roku i od 10 lipca 1992 roku do 13 września 1992 roku, kiedy to z uwagi na kłopoty ze słuchem został przeniesiony na stanowisko brakarza. Praca spęczacza polegała na nastawianiu i obsłudze maszyn do produkcji śrub i nakrętek, marki (...), produkcji włoskiej. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w godzinach od 6 do 14 i od 14 do 22. W spornym okresie stale wykonywał pracę polegającą na obsłudze spęczarki. Za pracę w warunkach szczególnych otrzymywał dodatek do wynagrodzenia, mleko i czekoladę. Ubezpieczony nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

-dowód: zeznania świadków: M. G. k. 47 akt sądowych, S. G. k. 48 akt sądowych, zeznania ubezpieczonego k. 46-47 akt sądowych, dokumentacja z okresu zatrudnienia k. 37a akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne. Świadkowie dokładnie opisali charakter wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, nadto w tym samym okresie byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym, zatem dokładnie znali ubezpieczonego i widywali go przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych, dodatkowo ich zeznania dotyczące zajmowanego przez ubezpieczonego stanowiska pracy znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego. Nie bez znaczenia pozostaje też okoliczność, iż świadkowi M. G. pracującej z ubezpieczonym na tym samym wydziale przyznano prawo do wcześniejszej emerytury, zaliczając wykonywaną pracę jako pracę w warunkach szczególnych.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 roku, poz.1383) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet). Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w spornych okresach w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” dziale III poz. 45 (obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Reasumując należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust.1a ustawy emerytalno-rentowej FUS z urzędu orzekał w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia nie przedłożył wymaganego świadectwa w pracy w warunkach szczególnych a przedłożone przez niego zaświadczenia z dnia 30 września 1999 roku i 21 maja 2003 roku nie spełniały wymagań formalnych wskazanych w przepisach Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku. Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Romuald Dalewski